

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS
BETÄNKANDE nr 20/1990-91 med anledning av ltm Lasse Wiklöfs m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om en utredning av förutsättningarna att rationalisera verksamheten vid landskapsstyrelsens skogsbruksbyrå.

Landstinget har den 20 mars 1991 inbegärt lag- och ekonomiutskottets yttrande över nämnda motion. Utskottet, som i ärendet hört avdelningschefen Olof Erland, vikarierande biträdande forstmästaren Carl-Gustaf Zilliacus och skogsbruksingenjören Roger Slotte och Ålands producentförbunds verkställande direktör Henrik Beckman får i anledning härav anföra följande.

I motionen föreslås en utredning av förutsättningarna för en minimering av skogsbruksbyrån och av möjligheterna att i högre grad anlita på orten verkande skogsföretag och -föreningar eftersom det torde finnas förutsättningar för långtgående rationaliseringar med betydande ekonomiska besparingar som följd.

Landskapsstyrelsens skogsbruksbyrå har som målsättning att allsidigt främja och utveckla det åländska skogsbruket. För att uppfylla målsättningen har byrån följande funktioner och uppgifter:

- att övervaka efterlevnaden av lagar och andra regler på området
- att handha skogbruksplaneringen och att övervaka planeringens efterlevnad
- att utöva försöksverksamhet och handha plantproduktion
- att sköta landskapets egna skogar
- att handha rådgivning och skogsförbättring inom skärgårdens skogsbruk
- att informera om och anordna utbildning
- att handha rådgivnings- och informationsverksamhet.

Vid skogsbruksbyrån finns sammanlagt nio tjänstemän och två funktionärer på tidsbegränsade förordnanden. Landskapsforstmästaren, som är byråns chef och en av

byråns två föredragande, ansvarar för ledningen av byråns verksamhet samt handhar särskilt efterlevnaden av landskapslagen om skogsförbättringar. Biträdande landskapsforstmästaren handhar skogsbruksplaneringen, informations- och utbildningsverksamheten, övervakningen av skogsvårdsföreningens verksamhet, skogsbeskattningen samt försöksverksamheten. Vid byrån finns dessutom fem skogsbruksingenjörer eller tekniker som sysslar med planering, rådgivning, skogsförbättring och plantproduktion samt upprätthåller skogsundervisningen vid Ålands lantmannaskola. Vid byrån finns därtill en byråsekreterare.

Lag- och ekonomiutskottet ställer sig principiellt positivt till en förutsättningslös granskning av förvaltningen i syfte att genom överföring av uppgifter till den s.k. privata sektorn åstadkomma ekonomiska eller andra vinster, t.ex. ur effektivitetssynpunkt. Enligt utskottets mening bör man dock vid en sådan granskning se till förvaltningen som helhet i stället för att, såsom i motionen föreslagits, välja ut en enskild byrå. Utskottet konstaterar dessutom att s.k. privatisering är en fråga för landskapsförvaltningen och att ärendet redan kan sägas vara aktualiserat genom den s.k. organisationsutvecklingen i vilken en översyn av hela landskapsförvaltningen företas.

Enligt utskottet är det i sammanhanget viktigt att notera att många uppgifter inom landskapsförvaltningen inte lämpar sig för sådan överföring till privat sektor. Utskottet har här i åtanke t.ex. sådana uppgifter som ledning, granskning och övervakande verksamhet vid skogsbruksbyrån. Det kan inte anses ändamålsenligt att granskningsuppgifter överförs på den som skall granskas.

Enligt vad utskottet fått erfara har landskapsstyrelsen därtill redan i den mån det kan anses ändamålsenligt anlitat skogsvårdsföreningen för t.ex. rådgivning och information gällande röjningsarbete i de privata skogarna.

Utskottet har vid ärendets behandling mot bakgrund av ovan nämnda beskrivning funnit tre områden inom skogsbruksbyråns verksamhetsfält som kunde tänkas lämpa sig för s.k. privatisering;

- 1) Skogsbruksbyrån handhar sådan rådgivning och skogsförbättring i skärgården som på fasta Åland handhas av skogsvårdsföreningen. Uppgiften sysselsätter en tjänsteman vid byrån. Eftersom skogsvårdsföreningen, för det fall att uppgiften överfördes till föreningen, skulle behöva anställa ytterligare en skogstekniker skulle en överföring enligt utskottets uppfattning totalt sett inte innebära

någon ekonomisk inbesparing. Av regionalpolitiska skäl anser utskottet det därtill ändamålsenligt att uppgiften handhas av skogsbruksbyrån.

- 2) Byrån sköter även skogsbruksplaneringen vad gäller såväl landskapets egna skogar som enskilda skogar. Teoretiskt kunde man tänka sig att planeringen i stället skulle handhas t.ex. av en fristående konsult men utskottet har erfårit att verksamheten utgör en inkomstkälla varför några ekonomiska inbesparingar inte heller här skulle åstadkommas.
- 3) Vad gäller landskapets egna skogar vore en sådan modell tänkbar att skogsvårdsföreningen handhar ledningen och planeringen av avverkningen medan själva genomförandet överlåts på entreprenörer. Utskottet konstaterar här att landskapet, liksom nämndes i betänkande nr 19/1990-91, vid skötseln av skogarna bör föregå med gott exempel, vilket förutsätter att landskapet sköter skogarna med s.k. självverksamhet. Dessutom konstaterar utskottet att försöksverksamheten avsevärt skulle försvåras.

Avslutningsvis konstaterar utskottet att en ökad miljömedvetenhet inom skogsbruket förutsätter ökade kunskaper. En utveckling i denna riktning ställer således större krav på skogsbruksbyrån vad gäller planering, rådgivning och information -en utveckling som bör kunna mötas med ökade resurser.

Ledamoten Holmberg anmäler avvikande åsikt och anser att motionen bör godkännas.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Landstinget måtte förkasta hemställningsmotion nr 58/1990-91.

Mariehamn den

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Anders Eriksson
ordförande

Susanne Eriksson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Anders Eriksson, viceordföranden Rodmar Söderlund, ledamöterna Harry Eriksson och Holmberg samt ersättaren Holmqvist.